

ELŐFIZETÉS:
Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét
illető küldemények a
szerkesztőnek, anyagiak
a lap tulajdonosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyiltér sora 25 kr.
Bélyegdj minden hirdetésnél
30 kr.
A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyvnyomdá-
jában és a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Tavaszküszöben.

Kikelet fakadását, tavasz ébredését várjuk. Szomjan epedjük rügyek kipattanását, fű zöldelését, virág nyílását. Nem magáért a tavaszért, bár a városi élet idegölő prózájában lelket üdit a bimbónyílás poézise. Örömlünk azért vagyunk, mert a hosszú, kemény tél egy balsikeres gazdasági év után a pauperizmusnak annyi rettentő jeleit tárta föl, hogy ezek orvoslását nem az inség akcióból várjuk, hanem abból, ha minél előbb kitavaszodik.

A tél a szegény néposztálynak majdnem a halál. Megszűnik a kereset, a munka; sokan fáznak, többen éheznek. Olcsó pálinka rontja az egészséget és erkölcsét azoknak, kiknél gyöngelábban áll mindenük s kiket erőteljes, intenzív társadalmi akció nem óv meg eléggé se testi, se erkölcsi megbetegüléstől. Nálunk nincsenek népkonyhák és melegedő szobák. Humánus egyleteinknek korlátolt mértékben osztanak ki tüzelőt, mert bevételük a nyomorok csak részben való enyhítésére képesítik őket. A szegény iskolás gyermekek meleg étellel ellátott száza mellett ezrekre megy azok száma, kiknek hónapokon át nem főznek tél idején. Hiszen erről is lehet vitatkozni, hogy a humanitárius intézmények az alsó néposztály lelki elernyelülését, avagy a dolgozók talanságát és az igények tulontul való fejlődését mennyiben idézik elő.

Ha gyorsan mulik el a télnek szegénysége, nyomora, ha átlag rövid és nem emésztő tél után következik a kikelet, — akkor nincs semmi baj. Hiszen nálunk is van dolgozni nem szerető lusta proletár elég, akinek a tavasz csak azért áhítattal várt évszak, hogy jól esik neki, mert a nap a hasára süt; a szegény néposztály tulnyomó zöme nem dologkerülő. Tavaszt várva munkát vár, hogy kereshessen. A dolgozni akaró emberek pedig kapnak munkát, ha kienged a föld fagyja. Lendület vesz az ipar, melynek bénító gátja a téli évad. Szorgos kezek serénykedése révén új élet indul meg a városban: új étellel új egészséges szellem fuvallata röpül végig falaink között.

A tél járvány nélkül is veszélyes bacillusokat hordozta a kunyhók tájain: rosszabbat, mint melyeket az orvosi tudomány doktorai igyekeznek elfojtani. Ragálya gyorsabban terjed, sem hogy ellensúlyozni lehetne a társadalom doktorainak, kik éppen annak a szernek vannak híjával, mely

egyedül használ ellene. Az éhező proletáriátus elégedetlenségét, az ezen elégedetlenségből fakadó nagy, szociális bajokat csak normális kereseti viszonyokkal, csak az alsó néposztály helyzetének legalább tűrhetővé tételével lehet orvosolni, mindig figyelve arra, hogy ez orvoslás ne legyen tulhajtás; egyedüli principium, mely az igazságok enciklopédiájából, a bibliából veendő, ez: „Minden méltó az ő bérére.”

Javulni fog a helyzet tavasz beálltával minden esetre és ha az orvoslás nem is lesz mindenben teljes, de a külföld figyelmét eltérítjük azon szokatlan, példátlan és szinte megsejényenítő akcióról, hogy nem messze szomszédunkban, a szintén arany kalászos rónán, hatósági beavatkozással kell inségakciót indítani. Ha gyorsan tavaszodik, lesz munka és ez a leghelyesebb inségakció. Minden munkanem fellendül, csupán azon iparokban kedvezőtlen a helyzet, ahol a munkásigények nem hozhatók összhangzatba a készítmény árával, amit lenyom a nagy, a tulhajtott verseny átkos hajszája. A termelő bizonyára szívesen osztan meg munkatársaival hasznának részét, ha ő is részt huzna a hasznból. De ez fonák helyzet iparunk terén, melyet a munkaadóval szembehelyezkedő propaganda nem vesz figyelembe. Míg az anyag drágul, a munkaerő tetemesen fordított arányban lefelé halad az ár, mit a fogyasztó a készítményért fizet.

De a tavasz viszonylag ezen is segít, éppen azért kikelet fakadását, tavasz ébredését várjuk. A kis dolgok iránt érdeklődő embernek oka van örülnie, ha minél előbb kitavaszodik.

Az országos díjnok mozgalom. A zombori királyi törvényszék elnöke a következő felhívást bocsátotta közre:

„A nagyméltóságú magyar királyi belügyminiszter ur múlt év december hó 29-én 133,927. elnöki számú magas rendeletével megadta az engedélyt, hogy Darvas Rezső budapesti lakos, mint az országos díjnokmozgalom végrehajtó-bizottságának újonnan megválasztott elnöke a díjnokok anyagi helyzetének rendezése és javítására 1894. évi október 1-től számított két éven belül az ország egész területén gyűjtéseket eszközölhessen. Az egyesületnek célja: nyugdíjintézet alapításával gondoskodni a díjnokok mint egyesületi tagok megbetegedése esetén azoknak ingyenes gyógykezeléséről és ingyen gyógyszerrel, valamint meghatározott összegű pénzzel ellátásáról; gondoskodni továbbá, hogy a tag elhalálása esetén a hátramaradt család megfelelő temetkezési járulékból részesüljön. A fentebb vázolt célból ma vettem a „minden kegyes jószívú emberbarát-

hoz” intézett s a fő- és székvárosi államrendőrség főkapitányi hivatal ellenőrzése mellett kibocsátott körlevélhez csatolt gyűjtő-ívet, melynek alapján tekintettel a díjnokok valóban nyomorító s a legszükségesebbek nélkülözésével, leg többnyire a megélhetés nehézségeivel küzdő helyzetükre, felkérem, hogy ezen célba vett törvös s emberbaráti intézmény létesítéséhez bármily csekély adománnyal hozzájárulni szíveskedjék. A kegyes adományokat kérem elnöki irodavezetőm Demetriosz Emilnek átadni, esetleg postautján megküldeni, a ki is azt a nála megfektetett gyűjtő ívbe bevezetni s nyilvános ellenőrzés végett a helyi lapokban időközönként közzé fogja tenni. Zomborban, 1895. évi február hó 27-én. Széchenyi József, királyi törvényszéki elnök.

A belügyminiszter a következő elvi jelentőségű leiratot intézte vármegyénk alispánjához: Tekintettel arra, hogy az 1886. évi XXII. t. c. 84 § a alapján helyettesített községi (kör) jegyző állása az élethossziglan választott községi (kör) jegyző állásától csupán az alkalmazás módjára és időtartamára nézve különbözik, különben pedig a helyettesített jegyző éppen úgy községi elüljáró, mint az élethossziglan választott jegyző, a helyettesített jegyző helyettesítése alkalmazással a szabályszerű minősítést kimutatni tartozik és munkaköre is teljesen azonos az élethossziglan választott jegyző munkakörével, s a helyettesített jegyző feyelemileg, valamint minden egyéb községi feladat tekintetben az élethossziglan alkalmazott jegyzővel tökéletesen ugyanazon szempontok alá esik: mindezekből következők, hogy az alispán által a jegyzői képességi bizonyítvány országos érvényének igazolása szempontjából az 1883. évi I. t. c. 6. §-nak második bekezdése alapján kiállítandó bizonyítvány kiállításának alkalmával nemcsak a rendes választás utáni betöltött jegyzői állásban, hanem az 1886. évi XXII. t. c. 84. §-a alapján helyettesített jegyzői állásban való működés is számításba veendő és ily beszámításra a szabályszerű helyettesítés bekövetkezéig netalan ideiglenesen alkalmazott kiegészítő nem tarthatnak igényt.

A szabadelvűpárt erősödése.

A szabadelvűpárt napról-napra növekvő erősödése Bánffy Dezső báró államférfiú okos pártvezetése alatt mindinkább a legsikeresebb érvényre jut. A szabadelvűpárt, a magyar nemzet intelligens többsége által való erőlyes támogatás biztos érdekében, most céltudatosan cselekszik Bismarck herceg praktikus jelszava szerint: „az egyetlen jó védelem a támadás.” Ennek folytán az ellenzék teljesen ki van szorítva tágadó állásából és ma már az okos gondolatok legnagyobb hiánya által ama rosszabb pozícióba helyzetetett, hogy neki magának kell védekeznie a kormány párt jogosult támadásai ellen. De még rosszabb, hogy éppen az önbámolatuk által kitűnő ellenzéki nagyságok fáradozásai, hogy védekezzenek, hiúsulnak meg keservesen, nagy kárára politikai hitelüknek a

A „BÁCSKA” tárcája.

Kétkedőnek.

Ne tépd, ne tépd
A fúnak levelét, —
Ne kérdd, ne kérdd
Szeret? — Nem? — és mikép?
Úgy is tudod — az van felírva
A lombos erdő minden levelén,
Mind azt susogja, szellő hogyha lebben, —
Hogy igazán, szívből szerettek én.

Ne kérdd, ne kérdd
A kis dalos madárt,
Hogy mit dalol
A rezgő lombon át; —
Ne menj az erdő árnyas rejtekébe,
Hol gerle búg, fülemile énekel, —
Úgy is tudod, mindnyáján azt dalolják,
Hogy én szerettek, nem feledtek el.

Ne nézd, ne nézd
A csillagos eget,
Ha elterül
Estén a táj felett: —
A csillagfénynek reszkető világa
A legtisztább, legégyéb szerelmem. —
S nézd, hogy rezeg mindnek halvány sugára!...
Óh úgy szerettek én szerelmemes!

Ne lesd, ne lesd
Kis szíved mint dobog, —

Ne kérdd, ne kérdd
Leszünk-e boldogok?
Oh én olvastam két derült szememben,
Olvastam azt, hogy igazán szeretsz. —
Boldog vagyok, olyan forrón szeretlek...
Ne félj, ne félj, te is boldog leszesz.

Latinovits Stanci.

ŐSZI RÓZSÁK.

Eredeti és szerbből fordított költemények.
Írta és fordította: **DÖMÖTÖR PÁL**. Zombor. A szerző kiadása.
Ára 1 fnt 50 kr.

I.
Természetes kedvességgel tekint reám néhány egyszerű őszi rózsaszál az előttem fekvő költeménykötet címlapjáról. Mintha jeleznek, hogy a kötetben bokreitáha fűzött költemények nem a tavasz, nem egy új pályakezdet virágai. Valóban úgy is van. Dömötör Pál neve nem új a magyar irodalomban, régi, érdemes, kiváló munkása ó annak, ki most férfikora delelőjén. szíve melegével természetett virágait adta ki „Őszi Rózsák” című. Jól tette, hisz nemcsak a tavasznak, a nyárnak is vannak virágai, melyeket kedvtelve néz a szem. Nemesek az ifjuságnak, az érett férfikornak is van költészete.

Az „Őszi Rózsák” ezen időből valók. Szinben, formában, illatban nem egyenlő értékűek, de csinált virágok nincsenek közöttük, mind a természetesség talajából nőttek ki és ezért Dömötör Pál a naturalizmus mai önző világában is szívesen fogadott régi ismerőse az olvasó közönségnek. Nála is bebizonyult, hogy a természetesség, az egyszerűség és a formaérzék a legjobb ajánló levél a mi irodalomban is, melynek ugyan meg van az a hibája, hogy epbmer becsű munkák érdekében hamar zajt, nagy reklámot csap, de nyugodtabb, bigadtabb óráiban észrevesz önrésztesen, csendben mun-

kálódkó erőket is és mi több, az elégtétel adóját szintén lerója velük szemben, ha hosszabb, rövidebb ideig kések is vele.

Hisz napjainkban egy lírai költőnek nehéz felküzdenie magát. Sem a kritika nem segíti, sem a kor maga. Amaz lázas sietségénél fogva, emez pedig, mert izlése megváltozott. A mai idők áramlatahoz képest, a lazas anyagi közdelem korában verset alig olvasnak és ha olvasnak is, elmosódó képnél erősebb tudomást nem vesznek a költőről.

Felkapott divatos problémákat hajszolnak, a mulatónak a „Cafe Chantau”-ok szerzik a felkapott nótát, a honf nem ad sokat a költészetre, hanem a politikára és a leányok, — no, de erről hallgatók. Nagyon kevesen vannak, akiket érdekelnének egy benyomásokra érzékeny kedély közvetlen egyszerűségű nyilatkozásai. Panaszkodom, — pedig szívem mélyén igazán örvendek. Örvendek azon, hogy Dömötör Pál kivétel. Ezen örömmel fokozza azon körülmény, hogy ő a mi költőnk.

Költészete nek eszméje a szeretet, lényege az őszinteség. Szívből-szívből szól. Ez kiváló sikerének, nagyatásának titka.

Dal, mely szívből fakad,
Szívhez talál utat.

Költői lelkülete szelid, jelleme igaz, kedélye érzékeny és gyöngéd, de nem gyöngé, nem ingadozó, hanem szilárd és állhatatos. Lelke egén nem tombol a szenvedélyek vihára, hanem a csöndés, szelid érzelmek verőfénye mosolyog. Lantjával nem ostromolja az eget, dalai egy érző szívnek sztlőitei, melyeket a hit, a remény és a szeretet nemzett.

A költészet hangszere a nyelv, tebát a költőnek, ki énekelni akar, ismernie kell azt. A mi költőnk nemcsak ismeri a nyelvet, hanem valóban mesterileg is kezeli. Oly hangokat csal ki e hangszerból, a milyekre szlksége van. Kiváló melodióztitása, az érzelme bensőségét a hangnak előkelőségével tudja párosítani.

A lelkem dalnok ifjú
Szívemből énekel! —

közvélemény előtt. A szabadelvűpárt Bánffy báró vezetése alatt, a pusztá védekezésről lemondva és a támadás erélyes alkalmazásával az ellenzéki hibák és a régi ellenzéki okoskodások gondolat-üressége ellen, most új erkölcsi sikereket ért el magában a parlamentben és az egész országban. A választóknál, tartozzanak ezek bármely párt-hoz, ezek a sikerek ellenállhatlan elementáris erővel érvényre fognak jutni, mint diadalmos erkölcsi hódítások a szabadelvű kormányprogramm javára. Akkor aztán a választók végleges eredményre lépnek fogják hozni az 1867-iki kiegyezés szabadelvű híveinek valóságos fuzióját, még pedig a kiegyezés igazi és őszinte barátainak csatlakozása által a szabadelvű párt-hoz. A szabadelvűpárt a Bánffy-miniszterium megalakulása óta rendszeresen járt el ez értelemben és állása erkölcsi hatalmának tudatát az ellenfelei ellen intézett támadással is érvényesítette. Ezért uralkodnak ma a szabadelvűpárt szónokai a parlamenti helyzet felett.

Darányi Ignác volt a legelső egyike, aki államférfias mértékertással győztes támadást intézett az ellenzéki szócsilingelés elfajulásai ellen. Wlassics Gyula vallás- és közoktatásiügyi miniszter nem szorított csupán tárcája védelmére, hanem szellemes beszédében megerősítette Apponyi gróf okoskodásait.

Ép ily kitűnő sikerrel juttatta érvényre szellemes és ismeretekben gazdag ékesszólásával Vargics Imre a legsikerültebb támadást, midőn lealcázta az ellenzék eszménységét és beteges logikáját.

Hasonlóképp felülmúlhatlanul és hosszú időre jelentőségteljes Csáky Albin grófnak győztes támadás és szellemes érvelés által kitűnő beszéde, aki megsemmisítő logikával jellemezte a helyzetet.

Ujdonságok.

Pályázat. Pályázat van hirdelve a szegedi kir. törvényszéknel aljegyzői állásra. Pályázati határidő: 2 hét.

Háziestély. A kaszinó-egyleti dalárda március havi háziestélyét folyó hó 4-én, hetfőn tartotta meg. Az estély most is igen jól sikerült. A program minden egyes száma a közönség élénk tetszését vívta ki. Különösen ki kell emelnünk dr. Pataj Sándorné Vida Etelka urnó énekét; Patajné ez alkalommal is tüntető tapsviharban részesült azért a kiváló élvezetért, melyet ritka hangjával és művészi énekével a közönségnek nyújtott. Dr. Buják József urnak felolvasása zajos tetszést aratott. A jelen voltak éjjel után 2 óraig maradtak együtt.

A zombori iparosok árucsarnoka az 1893. és az 1894. évben. Steiner Lajos a szövetség érdemes igazgatója, az e hó 3-án tartott évi rendes közgyűlésen, érdekes képet nyújtotta az intézet üzleti eredményének. Összehasonlítva az 1893. év adatait az 1894. évvel, a következő eredményt konstataálta (az első számok az 1893., a 2. odsorban írottak pedig az 1894. évi adatokat tüntetik fel): december hó 31-én raktáron volt az áruk 13,364 frt, 27,380 71 frt értékben: eladott az év folyamán 15,103 39 frt, 17,527 54 frt értékű áru; leíratott: az épületből 50 75 frt, 164 47 frt, — a felszerelésekből 23 65 frt, 31 17 frt, — az alakulási költségből 78 frt, az 1894. évben a fennmaradt összes alakulási költség 220 frt; a tartalékalap javára fordított 81 48 frt, 112 frt; osztalék 3%, 4%; tiszta nyereség 407 36 frt, 520 frt. Mindezek az adatok fényesen mutatják az árucsarnok életképességét és hivatását arra nézve, hogy Zombor város iparát fejlessze.

E két sora egy bájos költeményének híven jellemzi egész költészetét, mely olyan, mint a tiszta tükör, meglátjuk benne rokonszenves lelki képét. A szeretet ihleti meg szívét, ez ad szárnyat lelkének, ez készíti dalra „Kiesi puha fészke” — családi tűzhelye, — a legdrágább kincse. A családi élet örömeit, bánatát zengi el. Dalában oltart emel a hűségnek, a hitnek, a reménynek, a szeretetnek. Családja képezi életcélját:

Oh, a cél már éltük célja csak,
Kik szívekből sarjadosztanak;
Vén gyökérből három ifju ág,
Nekik áll meg — s álljon a világ.

Ezért munkálkodik, küzd, fárad és ha a munkában elfáradva, otthonába tér, ott várja őt a hű feleség, a szerető gyermeke.

„Kis otthonom rejtekhelyén
Elbuva, itt melegszen én,
Itt bátorítja lelkemet
A hű, az igaz szeretet.

Itt gyűjtök ismét új erőt,
Hogy küzdjek úgy mint az előtt, —
S míg ott künn életunt valék:
Itt vidam zajjal vonz a lét.

S mit nő és gyermek szeme nyit,
Meglátom én a mennyet itt.
Szeretteim ti vagytok nekem
Vigasztalóim, menedékem.

Minden örömet ebből meríti, ebben találja fel egyedüli boldogságát, és ha az életben csalódás éri, a sötét felhőket elűzi családi boldogságának ragyogó napfénye. A nagy világot, mely kitarva áll előtte, bámolja, de az ő kisvilágát szereti.

Kitarva áll a nagy világ!
Nagy vagy te nekem kis világ;
Itt érzem én a szent kezet,
Mely Isten trónjára vezet.

E körül forognak gondolatai, eszméi. Egy fővárosi ismert műirő (ha jól emlékszem Szana Tamás) a nyolc-

félendítse. Hogy azonban e célt elérhesse, fokozott mérvben kell számíttania a fogyasztó közönség jóindulatú támogatására; most is, amikor a kuponokat váltják be, nem fog pusztába hangzó szó lenni felszólalásunk, hogy a szelvényekért ne pénzt, hanem szükségleteink fedezésére szolgáló árukat vigyünk el a csarnokból! Lelkesedésünk a hazai ipar iránt ne üres szó legyen, hanem tettekben nyilvánuljon!

Írnokválasztás. Bács-Almásán a folyó hó 6-án megejtett választás alkalmával, a két tisedésben volt írnoi állásra Földi Illés, eddigi helyettes írnoi, bácsalmási lakos és Imgrud Orbán szintén bácsalmási lakos lettek megválasztva.

Időjárás. Újvidékről írja levelezőnk, hogy ott pénteken és szombaton oly erős volt a havazás, hogy a közlekedés tetemesen meg volt akadályozva, vasárnap azonban a keletkezett erős szél olvadásra bírta a rengeteg hótömeget. Habár a Duna vize erősen árad, a jég szilárdan áll.

Jótekonycélú táncfűzérke. A felsővárosi óvóegylet folyó hó 17-én a saját nemes céljainak előmozdítására hangversenyyel egybekötött táncfűzérket rendez. Az egyesület törekvését a közönség körében már is nagy érdeklődéssel kísérik s tekintve a humánus célt, reméljük, hogy az estély minden tekintetben jól fog sikerülni. A rendezőség hír szerint a kaszinó-egyleti dalárdát is felkéri közreműködésre. Mint értesültünk, dr. Patajné Vida Etel, dr. Horváth Ákos és Kelő Mór — mint a dalárda tagjai — az estélyen fel fognak lépni.

Névmagyarosítás. Schlesinger Sándor bajai illetőségű budapesti lakos vezetéknévét belügyminiszteri engedéllyel „Somlyó”-ra változtatta.

Ehhalasztott előadás. Az újvidéki kereskedelmi iskolával összekötött m. kir. állami polgári tanoda növendékei által rendezett műkedvelői előadás, Albrecht kir. hercegei elhalálózása következtében, március hó 10-én fog megtartatni.

Gyászír. Dr. Horváth Ferenc volt fajszi (Pestm.) községi orvos, jelenleg pedig bácsalmási gyakorló orvos ifju neje szül. Scherk Nellié, alig egy esztendei boldog házasság után tüdő- és mellhártyagyulladásban folyó hó 6-án rövid pár napi szenvedés után elhunyt. Nemcsak a község, hanem az egész környék leirhatlan részvételt viseltetik a mélyen sujtott férj és az egész család iránt.

Állattias ember. Újvidéki levelezőnk írja, hogy a napokban egy 72 éves embert hoztak be a kir. ügyészséghez a csendőrök Petrovácról, ki egy serdületlen 8 éves leányon akarta állattias ösztönét kielégíteni. A vizsgálat folyamataba tételt.

Öngyilkosság. Richter Vendel rémi lakosnak Beck Andras nevű bajosi illetőségű bérése f. hó 4-én délelőtt gazdájának istállójában a gerendára felakasztotta magát; mire észrevették, már halva volt. Tettének oka ismeretlen.

Újjonozás. Újvidék városánál a sorozás f. hó 1. és 2-án eszközöltetett; 4-től bezárólag 9-éig az újvidéki járásban fog megtartatni.

Kellemes vendégek. Sztancsits János szabadkai jómódu földesgazda a farsang utolsó napjait vigan akarván eltölteni, vendégeit meghívta Bakolits Voin gárdást (dudást) és Bukvits Félix városi utkaparót a Községi Károlyi vendéglőjébe. Borozás közben a két vendég Sztancsits zsebéből szépen kieszkamatozta a bugyellárist, melyben 830 frt bankpénz volt és azt 300 frt erejéig megdézsmálta, aztán a bugyellárist ismét a gazda zsebébe ügyesen visszasansirozta. A mulatság végén Sztancsits észrevette, hogy a bugyellárisa nagyon meglapult, rögtön megolvastá pénzét s rájött, hogy abból 300 frt hiányzik. Míg a pénzolvadás történt, azalatt a dudás meg az utkaparó eltűntek. Sztancsits gyanuja tehát ezekre hárult s nyomban jelentést tett a rendőrségnek. Vidákovits Tamás rendőrbiztos a tetteseket csakhamar kézrekerítette és a lopott pénzből Bakolitsnál 155 frtot, Bukvitsnál pedig 16 frt 50 krt talált, a többit — állításuk szerint — elmulatták. Mindketten átadattak a kir. ügyészségnek.

Eljegyzés. Kaiser Gvula újvidéki városi hivatalnok eljegyezte Apatinban Szauter Etelka kisasszonyt, özv. Szauter Teréz leányát.

vanas években a mi költőnk a tűzhely dalmokának nevezte el es méltán, mert alig van irodalmunkban költő, ki a családi életről oly szépen, megkapóan énekelne, mint ő. Szívének minden dobbanásával, lelkének minden gondolatával szereti az ő „szeretteit”. Szívhez szóló dalokban zengi el ezt az imádatos szeretetet, az emberi szív legmagasztosabb érzelmét.

Bárhová megy, mindig csak egy képet lát, családjának képét.

Oh, ez a kép mindig bennem,
A szívemben, a lelkemben,
Oh ez a kép a világon,
Örökös szép tavasz álom.

Családja körében találja fel életlétét. A kis családi körnek, melyet szíve végtelen szeretetével ölel át, ékessége a szerető és szeretett hitves. Az érzelem, mely hozzá fűzi, az eltűnt ifjúság ragyogó álmainak termő talajából fakadt. Az elszállt virágos tavaszunk derült verőfénye átküldi sugarait a gyümölcstermő nyárba. Csendes, enyhe a költő szerelme, de hevet nem veszít el az idő folyásával. Hisz egy élet nem elég az ő szerelmének és szűnjék bár meg a lét, ő még akkor is szeretni fogja azt, ki ifjúságában édes álma, férfi korában hű társa. Évsor ki nem fejezhet ily érzést, mert az ő szerelme nem múló, végzetlen.

Szívem, ha már por is
Vegyülni fog tieddel,
Szeret még akkor is
Hűségem szerelmével.

Lelkem őrt állani
Szűnjék meg bár a létben,
Veled fog szállani
A végzetlenségben!

Az eliramlott ifjúság boldogító üdve, édes álma valósággá lett. Költőnknek a szerelem nem emlék, hanem mint a tölgnyt a repkény, úgy öleli át szívét. Ifju hévvel, ódai lendülettel zengi hitvesének:

Te szép, te jó, te hű, te kedves, édes!
Te életem szelid őrangyala!

Március 15. A zombori fatalság nagy része f. hó 9-re értekezletre van összehívva a célból, hogy március 15-ét, a nagy naphoz méltóan ez idén városunkban is megünnepeljük. A holnapi értekezletnek az a célja, hogy az ünnepély módozatait és programját megállapítsák.

Baleset. Szőke István ó-zivaci lakos, a napokban feleségével és két gyermekével éppen a vacsoránál ült, amikor a kutyák az udvaron erősen ugatni kezdtek. Szőke azon hiszemben, hogy valami tolvaj jár az udvaron, leakasztotta 2 csövű töltött fegyverét és kiment az udvarra. Felesége kis távolságból követte s látta, hogy férje, amint a folyosóról az udvarra vezető lépcsőn lefelé haladt, az őt körülvevő kutyák felé rugva, megbottolt; amint megbottolt, a fegyver elcsúsz s Szőke István halva rogyott össze; a lövés véletlenül őt találta s oly nemes részeket sértett meg, hogy a segítségére előhívott orvos már csak a halált konstataálhatta.

Nyilvános számadásra kötelezett vállalatok és egyletek adója. Az 1883. évi XLIV. t. c. 15. §-ának 3. pontjában foglalt rendelkezésre való tekintettel Zombor szab. kir. város tanácsa részéről ismételve felhívattak a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok és egyletek azon igazgatóságai, amelyek a folyó évi február hó 6-án kelt 1594/1895. számú hirdetmény dacára az 1895. évi adókövetéshez a törvényrendelettel vállomásokkal az azzal kapcsolatos adatokkal eddig be nem nyújtották, azokat most már ezen hirdetmény keltétől számított 8 nap alatt annál inkább ide terjeszték be, mert ellenségetben az 1895. évi üzleti adó hivatalból fog a késedelmes vállalatra vagy egyletre kivetetni. — Zomborban, 1895. évi március hó 4-én. Schlagetter, polgármester.

Rablógyilkosság. A híressé vált pacséri rablógyilkosság részleteiről újabb a következő tudósítást kaptuk: „Hegyi János pacséri lakos lakásába a napokban éjjel után ismeretlen maszkírozott rabló hatolt be az utca felőli ablakon és pénz követelése a 98 éves Hegyitől, majd ennek 91 éves nejétől és azok menyétől; az agg még erőteljes bázigazda, azonban ellenállásra készült, az ágya fölötti 48-as élesre fent kardot buvelyéből kirántva a rabló ellen fordult, mire a rabló a kezében volt fejszével oly súlyos csapást mért az öreg fejére, hogy az rögtön összerogyott és szörnyet halt, ezt látván Hegyi, az asztalfőkből egy nagy konyhakést rántott elő és azzal a rablóra támadt, de a rabló őt megelőzve, a kezében volt fejszével három súlyos csapást mért az öreg asszony fejére és a késsel annak kezét összevagdalta; ezek után a menyecskét akarta legyilkolni, de ez könyörgésére kegyelmet kapott. — A rabló a mérszálás után a szobában levő ládát feltörte és az abban volt 4 1/2 kiló ezüstpénzt magához véve ellílt. — A felső-szent-iváni csendőrségi őrszóló kiküldött Hajdu Gábor őrmester a bajmoki David Sándor őrsvezetővel egyetemben a nyomozást a legerélyesebben folytatták; nevezett őrmesternek — dícséretére legyen mondva — erélyes, gyakorlott és már több ízben tanúsított tapintatos eljárása folytán, sikerült is a tettest Balla András ottani napszámos és neje személyében kideríteni; ámbár az alapos gyanu miatt Balla már napok előtt adott át a bíróságnak, de az tagadásban maradt mindaddig, míg neje azt töredelmesen be nem vallotta, minekutána sikerült is az elrabolt 374 frt ezüstpénzt az udvarukban a hó alul kézrekeríteni, mely az őnszes bűnjelvényekkel együtt átadott a topolyai kir. járásbírósnak.

Fokozatos tagadó válaszok. A férj a mézes hetekben:

— Kedves angyalom, valóban kétségbe vagyok esve, hogy nem tehetek eleget kívánságodnak, de itt, fájdalom, véget ér hatalmam!

Hat hónap múlva:

— Legyen eszed, Eliz, ne kívánj olyasmit, amit nem adhatok. Tudod, hogy vannak határok!

Másfél év múlva:

— Tedd meg azt a szíveséget és ne bomolj mindig elérhetetlen dolgok után!

Öt év múlva:

— Egyéb bajod nincs? Tisztelem az eszedet.

Tíz év múlva:

— Majd ha fagy.

Te tiszta homlok! Oh, te ajkbeszédés,
Te két sötét szem derült hajuala.
Te áldott lélek, anyagond a fészken.
Te az enyém, én a tied egészen.
Te véled küzdöm át az életet,
Te lész a kép örök álom felett.

Csodás igézetnek mondja ezt költőnk, melynek varázsa leköti, elbűvöli szívét. Ez igézet ott van mindig az ő kicsi fészken és habár eljött az a nyár és a füllemile nem zengedez, ő mégis dalol a szerelemről. Gyönyörűen énekl el, miként lett az álomból valóság, miként hozták össze a fészkekhez valót. Madárként röpködtek ágról-ágra, egymás után híven. Megértették egymást és viszonzották a hűség esküszót. A kicsi fészkek lassan-lassan benépesül és fölveri az apró madárkák csicseregése. Az ifjukori ideál az anya, a nő szent hivatásának igéző keretében tündököl immár, mint a család őrangyala, ki rózsákat hint a férfi göröngyös pályájára, gyöngéd kézzel letörli a napi fáradalmak verejtékét és forró csókjaival földeríti bajok miatt elborult homlokát:

Ifju koromnak eszményképe:
Te voltál a lány, —
A költő bájos felesége
Te lettél az után.
S a kis család költészet
Nekem ti! oh, csak együtt vagytok,
Te vagy az édes anya, te,
Szerető, gondos: édes anyjok.
Oh, szép valál te eszményképek,
Szívem leánya, szép!
Oh, szép és jó vagy feleségnek,
Szerelmem csak tiéd.
S a megnyílt ég tekintete:
Szemed, ha függ örködve rajtok...
Te vagy az édes anya, te!
Szerető gondos: édes anyjok.

Don Carlos.

nagy része f. hogy március aronkban is z a célja, hogy megállapítsák. os, a napok- a vacsoránál rati kezdtek. r az udvaron, s kiment az s látta, hogy lépésön lefelé megbotlott; István halva s oly nemes öbített orvos

ezett vál- évi XLIV. delésre való részéről is- ra kötelezett amelyek a számu birdet- törvényren- tokkal eddig hirdetmény ább ide ter- üzleti adó gy egyltre us hó 4-én.

accséri rabló- tudósítást a napok- hatolt be a 98 éves k menyétől; ellenállásra kardot hi- a rabló a ért az öreg yet halt, ezt konyhakész a rabló őt nos csapást nyok kezét legyilkolni, A rabló a és az abban llant. — A ajdu Gábor el egyetem- ; nevezett — erélyes, intatos el- drás ottani ámbár az latott át a addig, mig ekutána si- dvarukban lvényekkel ak.

férj a mé- de vagyok ak, de itt,

smit, amit

olj mindig

zedet.

melynek van mindig a a filemile gyönyörűen kent hozták tek ágról- és viszo- ssan-lassan ergése. Az nak igézö angyala. ki yngéd ke- forró csök-

Carlos.

A színházi pályázat. Helyi lapjaink ujab- ban különös előszeretettel foglalkoznak a színház kér- désével. Vezércikk, napi hír, humoros cikk, mind zengi ezt és közbe a színtelgyi bizottság dícséretét, mintha bizony a színtelgyi bizottság volna az oka, hogy a színi pályázat felett a szabályzat értelmében a ja- nuáriusi közgyűlés van hivatalosan határozni, mintha a Bajával kötött egyezményben nem volna benne, hogy a szerződött társulaton kívül más társulat előadási enge- délyt nem nyerhet. Hogy ha a mi színtelgyi bizottságunk is annyit okvetetlenkednék mint például a szabadtai, talán itt is oly szép eredményt érne el. A mint tudjuk, Halmayt kérelmével már azért is el kellett utasítani, mert szerb színtársulat is kérte a színházat, és az a na- pokban meg is fogja kezdeni az előadásait. Hogy a pá- lyázat, melyen oly jó hírnevű igazgatók mint pl. Füredy, vesznek részt, kik kérvényeiket okmányokkal is támo- gatják, csatolják jövő szemelyzetük megkötött szerződé- seit, nem mérdő, azt talán nem kell mondanunk. A beérkezett kérvények felett különben első sorban a színtelgyesület kormánytanácsa ad véleményt és csak ennek beérkezése után a színtelgyi bizottság határozni. — Azt különben, hogy lapjaink élénken érdeklődnek a színház ügye iránt, igen örvedetes dolognak tartjuk, csak azt nem értjük, hogy főleg az egyik lapjaink mért dícsérte agyon a társulatot akkor, amidőn győnge előadásával szórakoztatta a közönséget? A mi nezetiluk szerint vád nem érheti a színtelgyi bizottságot, mert ez utóvégre nem tehet arról, hogy az ideai színtelgyatógó nem volt képes megfelelni közönségünk igényeinek.

Katonai nevelő intézeti pályázat. A hadsereg katonai nevelő- és képzőintézetében az 1895/96 ik iskolai év kezdetén (a katonai reáliskolában szeptember 1-én, a katonatiszti árva fiúk nevelő intéze- tében és a katonai akadémiákban szeptember 18-án) mintegy 275 egész és feldijmentes (a közös hadügyi tárcából javadalmazott) kincstári, illetőleg alapítványi és fizetéses hely fog betöltetni. Ezen helyek közül esik: 25 hely a katonatiszti árva fiúk nevelő intézetére, 160 hely a katonai reáliskolák I-8, 20 hely ugyan- azon iskolák III-ik évfolyamára; 70 hely a bécsújhegyi Terezia-féle katonai akadémia és a becsi katonai műszaki akadémia I-8 évfolyamára. A katonai reál- iskolák II-ik és IV-ik évfolyamaiba rendszerinti felvé- telnek niucsen helye; ezen évfolyamokban csak azon helyek töltenek be, melyek természetesen fogyaté- k (halalozás, elbocsátás stb.) következtében jurnak ürse- désbe. A katonai főreáliskola bármely évfolyamába — tekintettel ezen intézetnek előre látható állományvisz- nyaira — újabb felvételnek nincsen helye. A felvételre nézve megállapított feltételek a hadsereg számára kiadott „Rendeletű Közöny“ 1888-ik évfolyamának 8-ik számá- ban közzétett és a pályázókna a magánnevelésből katonai nevelő- és képző-intézetekben leendő felvételét tárgyazó szabályzatban foglaltatnak.

CSARNOK.

A hóhér álma. *)

Irta Gárdonyi Géza.

Mikor az utolsó francia király feje legördült a véres guillotine deszkájára, — mintha a trón helyére maga a halál tilt volna, annyi életet, annyi vérral adozott akkor a francia nép.

A rémuralom napjai voltak.

A párisi hóhér mindennap kifáradt az öldöklésben s a Gréve-tér kövezete nem bírta már elinni a vért, ott fagyott meg a kövön. Egy napon egész Parist bejárta a hír, hogy a szép d'Ormin Ninon marquise-t szintén elfogták és másnap viszik guillotine alá.

Egész Paris megrázkódott a hírre.

Hogyne! A legszebb nő nyakát csokolja meg holnap a fejes guillotine s a legkékebb vér festi meg a vérpad deszkáit. Paris legszebb rózsája, kinek maga a király is bánulója volt s ki előtt hódolva állott meg a magas körök ifjúsága, holnap le lesz metszve... piros rózsából szép fehér rózsá válik, mely egy perc alatt el fog hervadni, el fog mulni.

De hát mit vétett?

Grófi cimere volt a bülsőjén s ez elég ok volt arra, hogy koporsóján a hóhér cimere legyen.

Sanson, a párisi hóhér ott pihent sötét kertjének egyik gyepágyán. Ki volt fáradva az emberirtás napi munkájában. Ő is a szép nőről gondolkodott. Eszébe jutott, hogy apját is megígérte egy szép nőnek tekintete: ötször kellett a pallossal sujtania, míg a szép fej lehul- lott s a felháborodott néptömeg haragja elől alig birt menekülni.

Vajjon lesz-e ő neki ereje? Nem fog-e szintén megkábulni, elszedülni a szépségtől?

Egyszerre egy fekete ruhába öltözött ifju jelenik meg a kőfal tetején, átveti magát s odalep Sanson elé.

— Ő Sanson, a hóhér?

— Az vagyok.

— Tudja-e, hogy holnap d'Ormin marquiset kell lefejeznie.

— Tudom.

— Mennyit kér ön ezért az egy fejért?

— Ha önnek kedves, ingyen is odaadom.

— Ertsen meg, élve akarom azt a fejet.

— Azt akarja, hogy megmentsem? Sajnálom, nem tehetem.

— Gondolja meg, én milliókat adhatok önnek!

— Életemet milliókért sem adhatom.

— Tegyük föl, ön beteg.

— Akad helyettem más.

— Az ifju gondolatokba merült, észre sem vette, hogy könnyei patakaként hullanak a gyepre, melyen állott.

A hóhér csendes részvétellel kérdezé:

— Talán testvére volt?

— Több annál! Titokban jegyesem.

S egyszerre fájdalmasan kiáltott fel:

— Tehát nincs mentség. Meg kell halnia.

— Fájdalom, ugy van.

— De gondolja meg kérem, hogy ő ártatlan.

— Tudom.

*) Midőn az országos hírű humoristának e szép novelláját olvasóinknak bemutatjuk, egyuttal felhívjuk olvasóink figyelmét legújabb kötetére: a „Pöhlölyök“-re, mely a mi könyvkereskedéseinkben is kapható.

— Oly ártatlan, mint egy szeráf! Oly szép és oly ifju. Nekem született! S engem kell boldogitnia. Oh uram! Hát van önnek lelke! Hát ember ön, hogy le tudja vágni azt a galambfejet ártatlanul? Hát niucs önnek neje, niucsenek gyermekei?

A hóhér komoran nézett maga elé.

Az ifju pedig a fájdalom őriőngő lázával folytató: — Nem fél ön, hogy égetni fogja a kezét jegyesem ártatlan vére. Nem fél, hogy átokká válik minden drága csöpp, mely öre mindig azt kiáltja: gyilkos!

A hóhér összeresztett, de nem válaszolt. Csendesesen haladt a kiskert aítóg és intett az ifjunak, hogy hagyja el, az zokogva, fuldokolva távozott s odaklun a világ- talan sötét utcán leült egy kőre és átkozta az órát, melyben az isten embert alkotott.

A hóhér pedig azalatt átsietett a kerten, az ud- varon a szertárba, ahol a hóhérségek már mindnyájan aludtak.

Hárman voltak ezek, mindnyájan a Bagnó növen- dékei; eldurvult lelkű, emberölő tigrisek.

Sanson elmerengve nézte őket.

Ha ezek az emberek itt örökké alva maradnának, azt a szép ártatlan hajadont talán meg lehetne men- teni... Talán.

S faradtan, álmódzva roskadt egy lócára.

Es a mint ott fektűd, árnyak, kísértetek, rémek jelentek meg előtte. A kinzószerék csőrőgni kezdtek, a tűzserpenyőkben láng lobbant fel, a kerekék nyikorog- tak és sirt a lánc. A hóhér-pallos leszállt a falról, levágta annak a kerti fiatal embernek a fejét. A fejtelen test lehajolt a véres fejért, s a habzó sápadt ajkak rákiáltottak: „Gyilkos.“

Azután eldobta a fejet a kéz, nagyot huppanva esett az ő mellére és beleharapott az ő szívébe.

Most a véres alakokkal megnépesült kinzószerem- ben ugrálni kezdtek a fejek, s hörgöni, kiabálni: „Gyilkos!“ Aztán mind oda bullottak ő rá, mind bele haraptak az ő testébe. A fejtelen testek is oda mentek s szorongatták, fojtogatták; odavonták eleje szép fiatal nejt, szép szöke gyermekeit, a kik nem tudták, hogy apjuk hóhér, s reá mutatnak:

— Nézzétek: apátok gyilkos!

S a nő sirt, a gyermekek eliszonyodva akartak távozni, de záporként omlott rájuk a vér s az átok. Nem volt szabadulás. A kivégzettek oda vontak a kinzós- szereket, a nőt kerekbe törtek, a gyermekek lábára spanyol eszmát szorítottak, az ő lába alá oda tettek a tízes serpenyőt, s kacagtak, átkozódtak a hóhér-család kinjain.

Ekkor a hóhér felugrott a lócáról, s félíg ébren, az álom hatása alatt odarohant a pallossal, felkapta azt s szétvágta vele az egyik hóhér-legény fejét. A másik kettő följédt a zajra, de fölállni már nem volt ideje egyikőnek sem: a hóhér-pallos szétvágta őket.

Azán neki támasztotta a hóhér a pallost a falnak, hegyét szívének irányzá és beledölt.

Másnap hiába lázongott az óriási néptömeg a Gréve-téren, a hóhér késétt, a hóhér nem jött.

A szép asszony pedig már akkor ott állt a nyak- tiló alatt. Hosszu arany hajú lobogtatta a szél, arca olyan fehé, olyan átszellemült volt, mint egy angyala.

Es nem akadt senki a néptömeg közül, aki vallal- kozott volna a hóhér szerepére.

TEMPORA MUTANTUR!

A téli napsugár barátságosan sütött be a kicsiny szoba ablakain. A tiszta fehér falak szinte ragyogtak, az egyszerű, ódon butorok, mintha örültek volna e szelid, melengető világosságnak. A meleg ugyan csak a kályhából áradt, mert a sugarak még a fénylő ablak- lüveget is hidegen hagyták. Az egyik sarokban megvetett egy látszott és az ágyban nagy beteg fekűd. Egy szenvedő ifju volt barna fűrtökkel, sápadt arccal, beesett szemekkel. A fehér falra bámult, nézte a napsugarak játékát és talán a nemrég lezajlott multra gondolt.

Alig pár napja jött haza; beteg, megtörtén, élete virág korában. Meglátszott rajta, hogy elkivánczik belőle a lélek. A nagyvárosban volt, onnan hozták be- tegen falujába.

Az ilyen nagyváros hullámzó tenger, melyben ezerfele ágazó áramlatok rohannak egymás mellett, keresz- tezik egymást. Örök mozgás, örök zaj lenn a mélyben, ha a feltűt simának is látszik. Az emberek gyorsabban élnek, többet élnek!

Az ifju ki van téve minden áramlatnak s mint a könnyű sajkát elsodorja egyik másik. Nincs biztos állása, kiszabott munkaköre; niucsenek megállapodott céljai, szilárd elvei. Ot nem dicserhetjük, nem karhoztathatjuk, ha jó vagy rossz utra téved!

Károly ismeret és élvezet után szomjazó lélekkel jött a nagy embertömeg közé. Sok új tapasztalatot, emberismeretet szerzett, de meg sem annyit, hogy a kísér- téseknek ellenállhatott volna.

Eleinte komoly munkára adta magát s társai tö- rekű, hangyaszorgalmu ifjak voltak. Majd hirtelen el- pártolt tőlük s könnyelmű társaságba került. Egyszer a művészet vonzotta s színházak, hangversenyek, kiállítá- sok szenvedélyes látogatója lett. Máskor meg elbódította egy szép szempár s a szerelmes telten töprengésébe merült.

Egy barátja révén megismerkedett azzal, aki döntő befolyással volt sorsára. A fiatal asszony ferjétől elvál- t, minthogy a családi élet boldogságát nem találták fel egymás körében. Így állása független volt s általános műveltséggel bírt. Megmaradt benne egy ragyogó szép- segnek visszfénye s számító ésszel parosulva, könnyen halajába kerithetett egy ifju.

Károly néhányszor találkozott vele s megtetszett neki. Mond sűrűbbek lettek a látogatások s végre örült szerelmre gyult. Együtt jártak-keltek, Károly árnyéka lett az asszonynak. Ha elváltak, munkára, gondolkozásra képtelennek érezte magát. Elvezetékbe, sóvárgásba mer-ült. Az örökös izgatott élet végre kifárasztotta idegeit. Betegségbe esett s aggasztó állapotban hozták haza.

Onthon az anya szerető gondossága ápolta s igyekezett őt megtartani az életnek, visszaadni az egész- ségnek. Ágya mellett virrasztott s alig távozott tőle napközben néhányszor.

Kopogás hallatszik. Az egyik ajtón két női alak lép be, míg a szomszéd szobából az anya siet elébük. Berta és anyja, a családnak távolabbi rokonai jöttek

látogatóba. Károly anyja szomorú nyájassággal fogadja őket. A beteg nehezen emeli fejét a párnáról s félkarjára támaszkodva, alig ballbatóan fogadja a köszöntést.

Berta csinos leánya volt, abban a korban, amikor a költőiség hája jellemzi a nőt. Egyszerű falusi ruhában, fekete szemekkel, dus hajzattal, arcan rózsapírral, szinte igézően közeledett a beteghez. Gyermekkorukban együtt játszottak. Felszédülve, az iskolába is párosan jártak. Az öregek pipaszó mellett már nem egyszer eljegyezték őket egymással. A lány apjának is volt vagyona, Károly- lékonal sem lakott a szegénység s az öregek már előre számították, hogyan fognak majd gyermekeik az egye- sített birtokon gazdálkodni. Ős-ze is férték jól, sokszor órákig eljásztottak, elfecsegték.

Amint Károly a városba távozott, hogy az egye- temre lépjen s alig látogatott a távol eső faluba, a viszony köztük megváltozott. Rövid szóváltás, egy-egy barátságos kézszerítés emlékeztetett az egykori játszótársakra. A falusi egyszerűség nem hatott Károlyra, új érzelmek elfojtották a régieket. Berta jobban megörözte az első benyomások kedves emlékeit s fájt neki Károly elhíde- gülése.

A mamák egymással beszélgettek, a leány Károly- hoz fordult. Nyájas részvétellel tudakozódott állapota felől, a beteg halkán válaszolgotott. Csakhamar a multakra tértek s Berta nem egy ártatlan epizódot ujtott fel. Károly arca felvidult s újra kedvesnek tetszett előtte a leány egyszerűsége.

Az est beköszöntével távoztak a látogatók. Károly fáradtan hajta vissza fejét párnájára. Atyja már egyszer tudtára adta, hogy régi kívánsága teljesülne, ha Bertát egykor elvonná, de ő kitérőleg válaszolt. Más viszonyok közé kerülve, az előbbi kötelek szétszakadtak s a szálakat hosszabb együltlét is nehezen fűzhette volna össze. Betegsége fordulópontot látszott jelezni életében!

Károly néhányszor mulva szerencsésen fölépült és elhagyhatta súlyos betegágyát, a barátságos szobát és végre faluját. Visszatért a városba tanulmányait be- fejezni.

Betegsége megváltoztatta. Komolyabb, határozottabb lett. Szakított régi ismeretségével. Nem kímélt fáradságot, célját nem tévesztette többé szem elől. Végre önállósághoz jutott s ügyvédi irodát nyitott.

Falujába nem tért többé vissza, a városban tele- pedett le. Itt keresett kört, melyben erejét, tevékeny- ségét érvényesíthette. Itt talált egy leányt, kivel a csa- ládi élet boldogságát remélte elérhetni.

Egy napon Berta a következő rövid hirt olvassa a lapokban: „... Károly ügyvéd eljegyezte... Irma kisasszonyt, egy fővárosi tekintélyes orvos leányát.“

A téli verőfény ragyogott a szobában és a hóbori- totta tájon. Apró gyermekek játszadoztak az asztalnál. Berta mosolyogva ölelte át férjét, miközben egy ragyogó könnyet hullatott szép szeméből a multak emlékére!

K S.

Felelős szerkesztő:
Dr. BALOGHY ERNŐ,
köz- és váltó-ügyvéd.
Laptulajdonos és kiadó
BITTERMANN ANDOR.

HIRDETÉSEK.

753. sz. 1895.

Nyári legelő bérbeadási hirdetés.

Az alulirt erdőhivatal részéről közbírré tétetik, hogy a bezdáni, apatini, dorozslói és palánkai m. kir. erdő- gondnoksághoz tartozó erdőbeni folyó évi nyári legel- tetési jog az apatini magy. kir. erdőhivatal irodájában **folyó évi március hó 26-án délelőtti 9 ora- kor** megkezdendő nyilvános árverés útján felsőbbi jóvá- bagyás fenntartása mellett **folyó évi április hó 1-től július hó 31-ig** terjedő időtartamra a legtöbbet ígérőnek bérbeadni fog.

Az árverési és szerződési feltételek előlegesen is az alulirt erdőhivatalnál és az illető erdőgondnokságok- nál a szokásos hivatalos órákban megtudhatók.

Apatinban, 1895. évi március hó 5-én.

M. kir. erdőhivatal.

1182. szám.

kig. 1895.

Pályázati hirdetés.

Bács-Bodrogh vármegye zombori járásának Cso- nopia, Sztanics, Ns.-Mittes és Krusevlya községekből allo kerületi keményseproi allas leuoudas folytán meg- tresedvén, ezen allas betöltése végett ezenul pályazatot hirdetek.

Felhivom az ezen állást elnyerni óhajtókat, hogy a vármegyének 1885. évben 1020. sz. a. a keményseproi ipar gyakorlata tárgyában alkotott szabalyrendeleteknek 1. §-a, valamint az ipartörvény végrebajtasa tárgyában a volt földmivelésügyi m. kir. miniszterium által 1884. évi 39266. sz. a. kiadott általános rendelet 1-3. §-ának megfelelően felszerelt és okmányolt kérvényeket **f. évi március hó 28-ig** alulirt szolgabírosághoz annal is inkább nyujtsák be, mert a későbben érkező kérvé- nyek figyelembe vétetni nem fognak.

Zombor, 1895. évi februar hó 27-én.

Tárczay,
főszolgabíró.

3-1

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye zombori járásba bekebelezett Bezdán községében leköszönés folytán megfűresedett községi irnoki állásra, mely 400 frt évi fizetéssel van egybekötve, ezennel pályázatot nyitok.
Felhívom ezen állást elnyerni ohajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám **folyo évi marcus hó 20-ig** annál is inkább nyujtsák be, mert az azontul érkezöket tekintetbe venni nem fogom.
Zombor, 1895. évi február hó 28-án.

Tarczay,
főszolgabíró.

3-1

Pályázati hirdetmény.

Gákova községben lemondás folytán üresedésbe jött gyalogrendőrvetési állásra pályázatot nyitok.
Felhívjuk a pályázokat, hogy sajátkezűleg irt és szabályszerűen felszerelt kérvényüket Gákova község elüljáróságához **folyo évi marcus hó 15-éig** be nyujtsák. A később érkezö kérvényeket figyelembe nem vehetjük.
A rendőrvetési fizetése havonként utólag 30 frt. Az öltözeti és felszerelési szabályzatban előirt egyeurubát a rendőrvetési a sajátjából köteles beszerezni.
Gákován, 1895. évi marcus hó 3-án.

Tessényi Oszkár,
községi jegyző.

Dsida Antal,
községi bíró.

ELADÓ.

A zombori határban fekvő 44 katasztrális hold szántóföld, a kerényogyai és szivaci határ közelében, lakház és istállóból ellátva, eladó. — Bővebb felvilágosítást ad a Weidinger S. és Es. cég Zomborban.

Hirdetmény.

Déronya község alulírott elüljárósága részéről ezenel közhírré tétetik, hogy Déronya községnek kizárólag a községi határ területen levő határbeli közbirtokosok és a község mint erkölcsi testület tulajdonát képező vadászati jog a megállapított árverési feltételek alapján 1895. évi augusztus hó 15-től kezdve 1901. évi augusztus hó 15-ig terjedő 6 évi hertartamra **1895. évi marcus hó 24-én délutani 2 órakor** Déronya községhezatal nyilvános árverésen a legtöbbet ígéronek haszonberbe fog adatni.
Kikialtási ár egy évre 50 frt, melynek 10% a bánatpénzül az árverés megkezdése előtt az elüljáróságnal leteendő.
Az árverési feltételek Déronya községhezatal naponta a hivatalos órákban mindenki által megtekinthetők.
Déronya, 1895. évi február hó 21-én.

3-3

Az elüljáróság.

6614. szám. Bács-Bodrogh vármegye alispánjától.
alisp. 1895.

Pályázat erdőőri állásokra.

Bács-Bodrogh vármegye területén a 11733 alisp. 1892. sz. intézkedés fogantatásában az 1879. évi XXXI. t. c. 17. §-al tartozó és a m. kir. államerdeszet kezelése alatt álló erdőbirtokok őrzetére a következő rendszeresített kör erdőőri állások betöltésére, ugy mint:

1. Csataalja székhelyvel egy III. osztályra — melyhez: Baracska, Csataalja, csataaljai birtoktartásulat, Báthmonostor község urbéres közbirtokossága, Vaskút, Csavoly községek és a csavolyi róm. kath. parochia erdei;
2. Jankovác székhelyvel ismét egy III. osztályra — melyhez: Jankovác, Mélykút, Almás és a Rém községek erdei;
3. Prigl-Szt. Iván székhelyvel szintén egy III. osztályra — melyhez: Apatin és Prigl-Szt. Iván községek erdei;
4. Bács esetleg Bogyán székhelyvel egy I. osztályra — melyhez: Bogyjeva, Karavukova, Bogyán, Vajszka, Bács, Pávna községek és a bogyáni görög keleti zárdá erdei;
5. Kovil székhelyvel ismét egy I. osztályra — melyhez: Csurogh, Katy községek s a kovili görög keleti zárdá erdei — s végül;
6. Petrovzsellő székhelyvel szintén egy I. osztályra — melyhez: Ó-Besse, Ada, Moholy, és Petrovzsellő községek erdei osztattak be eleve, pályázat nyitattik.
A székhelyek és az azokhoz beosztott erdőterületek a közig. erd. albizottság elhatározása szerint változtatnak; az állás tartama a rendszeres feltételeken kívül, a beosztott erdő terület több mint felére való süllyedésétől is függhet.
Az 1. 2. 3. alatti III. oszt. állások: 350 forint és a 4. 5. 6. alatti I. oszt. állások 450 forint utólagos havi részletekben folyósítandó készpénz fizetéssel vannak javadalmazva.
Pályázni szándékozók felhívattak, hogy az erdő-törvény 37. §-ában előirt szakképztségüket, fedhetlen magaviseletüket, életkorukat, katonai szolgálati viszonyukat igazoló okmányokkal, valamint ép, erős, egészséges testalkatukat, jó látó és halló képességüket tanúsító orvosi bizonyítványal felszerelt szabályszerű kérvényüket, melyekben az világosan megjelölendő, hogy a fent elősoroltak közül mely állásra folyamodnak, az alulírott alispánnál **Zomborban folyó évi marcus hó 23-án délután 5 óraig** adják be.
Zomborban, 1895. évi február 27-én.

2-2

Schmausz Endre,
alispán.

Eladó

a Ferenc-csatorna mellett, az apatini országot mentén a város közvetlen közelében fekvő **24 hold 482^{11/12} öl elsőrendű szántóföld, külön urilakkal,**
cselédház, istállók és felszerrel, szőlő, gyümölcsös és díszkerttel, diófásorokkal.
Nyarálonak is alkalmas.
Bővebb felvilágosítást ad a tulajdonos

Szilágyi Mór

ügyvéd Zomborban.

3-3

721. sz. 1895.

Gabona eladási hirdetmény.

Az apatini m. kir. erdőhivatal részéről ezenel közhírré tétetik, hogy a mult évben felesgazdaságilag termelt és az alább megjelölt helyeken elhelyezett szemes gabonaneműek és pedig:

1. a monostorszegi magtárban elhelyezett 217 m. m. tiszta buza,
2. ugyanott elhelyezett 335 m. m. kétszeres buza,
3. ugyanott elhelyezett 88 m. m. árpa,
4. ugyanott elhelyezett 1472 mm. zab,
5. az apatini magtárban elhelyezett 971 m. m. tiszta buza,
6. ugyanott elhelyezett 633 m. m. zab,
7. a palankai magtárban elhelyezett 4271 m. m. tiszta buza,
8. ugyanott elhelyezett 2947 métermázsza zab az alulírott erdőhivatal irodájában **f. évi marcus hó 27-én délelőtti 9 órakor** megkezdendő árverésen felsőbb jóváhagyás fentartása mellett a legtöbbet ígéronek eladatni fog.
Az árverési és szerződési feltételek az alulírott erdőhivatalnál, nemkülönben a gabonaneműek minősége az illető erdőgondnokságoknál a szokásos hivatalos órákban megtekinthetők.
Apatinban, 1895. évi marcus hó 2-án.

M. kir. erdőhivatal.

4617. szám.

P. 1895.

Hirdetmény.

A szabadkai kir. törvényszék mint urbéri bíróság ezenel közhírré teszi, hogy Bákity Mária és társai bajmoki lakosok kérelme folytán a Bács-Bodrogh vármegyébe kebelezett Bajmok község határának az alábbi 1. pontban körülírt részeire vonatkozólag a tagosítási eljárást megindította s illetve hasonló szám alatt kelt végzésével elrendelte, hogy azon terület-k jelenlegi tényleges birtokosai az alább megállapított módozatok szerint és ugyanecek alább meghatározott helyen és időben megszavaztassanak, arra nézve, hogy a tagosítást kívánók területre meghaladják-e a tagosítást nem ohajtók által birt területet.

1. a) A tartás 2071 kat. hold és 1517 öl területtel, b) a Barlangos 2048 kat. hold és 1187 öl területtel, c) a Kiskukoricás, ide értve az uradalmi csarda-földeket is, 353 kat. hold és 987 öl területtel, d) a Tarackós 3623 kat. hold és 137 öl területtel, e) a sasos 2083 kat. hold és 1110 öl területtel, f) a nagyjárás, ide nem értve Szabadka város járásföldjét, 799 kat. hold és 226 öl területtel.

Szóval tagosítatni keretnek es szavazás alá hozcsátatnak mindazon területek, melyeket az urbéri birtokrendezés alkalmával a volt urberesek, szabadosok s a község mint erkölcsi testület nyertek, valamint az uradalmi csarda-földek, ugyszintén a legelőfelosztás alkalmával az urbéres telkeseknek jutott földek. (Nagyjárás.)

II. A szavazó lajstromok Bajmok községhezatal **folyo évi marcus hó 23-ától aprilis hó 6-ig** bezárólag közszemlere tetetnek, mely idő alatt az érdekeltek a szavazó lajstromokat megtekinthetik s a netan becsuszott hibák kiigazítása iranti felszólamlásaikat a községi elüljáróságnal bejelenthetik. Későbbi panaszbejelentések figyelembe nem vétetnek.

III. Az előbbi pont szerint felvett felszólamlások elbirálására, ugyszintén a szavazó lajstromok hitelesítésére határidőül **folyo évi aprilis hó 17-ik (tizenhetedik) napjának d. e. 9 óraja** Bajmok községhezatalhoz kitűztetik. Azon felszólamlók, kik ezen határidőben meg nem jelennek, ugy tekintetnek, mintha felszólamlásaikat visszavonták volna.

IV. A megszavaztatás határidőjéül Bajmok községhezatalhoz **folyo 1895. évi aprilis hó 18-ikának (tizennyolcadik) d. e. 9 óraja** tüzetük ki.

A szavazás addig folytatattik, még szavazók vannak. Ha több szavazó nincs, egy órai zárhataridő tüzetük ki egyizben a jelentkezésre s az akkor jelentkezők szavazatának bevétele után a szavazás berekesztetik.

V. A szavazásra vonatkozólag megállapittatik még, hogy:

1. Azon birtokosokról, kik a szavazáshoz meg járulnak, az fog vélelmezettetni, hogy a tagosítást kívánják s ehhez képest ezek birtoka a tagosítást kívánók birtokához fog számítottani.
2. A szavazati legkisebb egység $\frac{1}{8}$ urbéres telek lesz. Ha pedig ezen legkisebb egység is több apróbb részre osztott, valamennyi jogosultnak egybehangzó nyilatkozata, vagy egy közös meghatalmazott nyilatkozata alapján történhetik csak a szavazás. Hasonló elbánás alá esnek a még osztatlan hagyatekra nézve az öökösök.
3. Kiskorúak helyett a gyám, gondnokoltak helyett a gondnok, erkölcsi testületek helyett azok törvényes képviselője szavaz, meghatalmazott általi szavazás csak akkor fogadtatik el, ha a meghatalmazás közjegyzőileg, avagy a községi elüljáróság által hitelesítve van.
4. Szabadkán, a kir. törvényszék mint urbéri bíróságnal, 1895. évi február hó 20-án.

Dr. Mészöly,
jegyző.

Vasdényey,
elnök.

Zombor, Bittermann Nándor és fia könyv- és könyvnyomdájából.

Ispáni vagy magtári állást

keres azonnali belépésre egy 34 éves, nős, gyermektelen ember, ki a magyar, német és szerb nyelvet szóban és írásban bírja, magán gazdaságot vezetett, gazdaságban nevelkedett és gabonakereskedésben több éveken át alkalmazva volt, és ami pedig a gazdálkodást illeti, nemesak termény- és állattenyésztésben, hanem egyáltalában minden ágában szakértő és jártas, jó bizonyítványok mellett.

Cime megtudható e lap kiadóhivatalában.

Pályázat.

Bács-Bodrogh megye Zenta járási szolgabírósághoz tartozó 10000 lakosságú Mohol községében leköszönés folytán üresedésben levő 600 frt évi fizetés, 20 frt uti atalány és a szabályrendeletileg megállapított vágatási díjak, nem különben látogatási díjakkal javadalmazott állatorvosi állásra pályázat nyitattik, felhívattak a pályázni szándékozók, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket alulírt főszolgabírónál **folyo évi marcus 15-ig** nyujtsák be.

Zentán, 1895. évi február hó 20-án.

Matkovits Lajos,
főszolgabíró.

3-2

Hirdetmény.

Vagyonbuktott „HARIS és BERGENTHAL“ zombori kereskedői cég csődtömegéhez tartozó 14,310 frtra becsült

rőfös áruraktár

bolti felszerelvényeivel együtt áruba bocsátatik.
Felhívattak a venni szándékozók, hogy bánatpénz fejében 1431 frt készpénz elhatott zárt ajánlataikat írásban dr. Grünér Samu ügyvéd csődválasztmányi elnökhez, vagy alulírott tömeggondnokhoz Zomborba **folyo évi marcus hó 28-án d. e. 11 óraig** annal inkább adják be, mert a későbbben benyujtott ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Az üzletbeli árak a tömeggondnok közbenjöttével a helyszínen. — a feltételek pedig alulírott ügyvédi irodájában (Erzsébet-körút 101. szám) bármikor megtekinthetők és kívánatra a levélbélyeg beküldése után az érdekelteknek megküldetnek.

Zomborban, 1895. évi marcus hó 2-án.

GYÖRGYOVÁNSZKY GYÖRGY,
ügyvéd, mint csődtömeggondnok.

3140. sz.

tkvi 1895

Hirdetmény.

Apatin községnek telekkönyvi betétei az 1886. XXIX. t. c. 1899 XXXVIII t. c. és az 1891 XVI t. c. 15 §-a cikkeik értelmében elkészítettérv és a nyilvánosságának átadtván, ez azon felszólítással tétetik közvé, hogy:

I. mindazok, akik az 1886. XXIX. t. c. 15 §-a és 17 §-a alapján, ide értve a §-oknak az 1889. XXXVIII t. c. 5 §-a és 6 §-ában és az 1891. XVI t. c. 15 §-a) pontjában foglalt kiegészítéseket is, — valamint az 1889. XXXVIII t. c. 7 §-a és az 1891. XVI t. c. 15 §-a) pontja alapján eszközölt bejegyzések érvénytelenségét kimutathatják, e véghől törési keresetüket; azok pedig, akik valamely telhetételek az 1886. évi XXIX. törvényeikk 22 §-a, ill-tve az 1889. XXXVIII t. c. 15 §-a alapján való mellőzését megtámadni kívánják, e véghől keresetüket **1. hónap alatt, vagyis az 1895. évi szeptember hó 4-ik napjáig bezárólag** a telekkönyvi hatóságához nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbított ható záros határidő eltelte után indított keresetük annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvános könyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, akik az 1886. évi XXIX. t. c. 16 §-a és 18 §-a) esetében, ideértve az utóbbi §-nak az 1889. évi XXXVIII t. c. 5 §-a és 6 §-ában foglalt kiegészítéseket is, a tényleges birtokos tulajdonjogának hej gyezetése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat **hat hónap alatt, vagyis 1895. évi szeptember hó 4-ik napjáig bezárólag** a telekkönyvi hatóságához nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbított ható záros határidő eltelte után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog;

3. hogy mindazok, akik a fentebbi 1. és 2. pontban körülírt esetekben kívül a betétek tartalma által előbb nyert nyilvános yvi jogaikat bármily irányban sértve vélik, ide érve azokat is, akik a tulajdonjog arányára az 1889. XXXVIII t. c. 16 §-a alapján történt bejegyzését sértve találják, az e tekintetbeni felszólamlásukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatóságához **hat hónap alatt, vagyis az 1895. évi szeptember hó 4-ik napjáig bezárólag** nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbított záros határidő elmulta után a betétek tartalmát csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvános yvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek a felek, hogy Apatin község betéteinek szerkesztése alkalmával az egyéneknél felosztott legelő és tájzasi illetményük átalakítása is fogantatba vét-tett.

Végül figyelmeztetnek azok a felek, akik a betétek szerkesztésére kiküldött bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy amennyiben azokhoz egyszerűen egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyujtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságánal maguknak átvethetik.

Zomborban, a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságánal, 1895. évi február hó 25-én.

Radány Péter,
kir. tvszéki bíró.

3-2